

[Per Hækkerup.]

så skitsen? Jeg ved ikke, hvad NATOs retningslinjer er. Men jeg ved, at dansk sikkerhedspolitik og dansk forsvarspolitik skal afgøres her i denne sal, naturligvis under hensyntagen til de internationale forpligtelser, Danmark på forskellige måder har påtaget sig. Jeg ved også, at det gælder for Danmark, som det gælder for alle øvrige NATO-lande, jeg tror bortset fra to, at når forsvarsministrene møder til den årlige gennemgang på NATO-ministermødet, så bliver vi alle sammen kritiseret, fordi vi ikke lever op til det, de såkaldte sagkyndige i NATO ønsker af os. Jeg ved ikke, hvor grænsen kan trækkes. Det, der for mig er det afgørende, er, at vi skal gennemføre en forsvarsordning, der er således, at den dér, hvor man måtte have angrebshensigter på et eller andet tidspunkt imod os, opfattes som så seriøs, at den udløser det fælles NATO-forsvar — deri ligger vores egentlige garanti. Vi har den opfattelse, at det gør den skitse til en forsvarsordning, vi har udarbejdet. Jeg føler mig overbevist om, at den gør det, og jeg tror derfor ikke, at der bliver et større pres på den danske regering under kommende NATO-forhandlinger, end at såvel forsvarsminister som udenrigsminister på samme måde, som det hidtil er sket, er i stand til at stå imod et sådant ønske om forøgede anstrengelser fra Danmarks side. Jeg tror altså, hr. Haunstrup Clemmensen kan føle sig beroliget.

Haunstrup Clemmensen: Der er jo stillet et dagsordensforslag under denne debat; det kan vel ikke overraske, da det allerede er 24 timer siden, der har været stillet et sidst; hver dag har jo sine glæder i den forbindelse.

Hr. Per Hækkerup var så diskret at undlade at nævne denne dagsorden og undlade at nævne, hvilken stilling socialdemokratiet ville tage til den, men det får vi vel opklaret. Jeg synes, der kunne være grund til med henblik også på en ny samling at henstille til alle disse mange dagsordensfabrikanter, at de nedsatte produktionen en lille smule. Der er så dybt alvorlige og så komplicerede udenrigspolitiske spørgsmål, at man skal være varsom med at tro, at man bidrager til deres løsning blot ved her at foreslå en dagsorden.

Udenrigsministeren har gjort en række bemærkninger til hr. Sigsgaard i denne anledning. Disse udtalelser kan mit parti ganske tiltræde, og jeg vil gerne her opfordre til at stemme imod den foreslåede dagsorden.

Hr. Poul Dam fremførte en række — traditionen tro — meget interessante og måske lidt utraditionelle betragtninger. Jeg vil gerne have lov til at kommentere nogle enkelte af de fremførte synspunkter.

Jeg blev i en venlig tone bebrejdet enkelte af mine udtalelser vedrørende udvalgsarbejdet og betænkningen i forbindelse med efterretningstjenesten, idet jeg dog fik tilslutning til, at der var enighed om, at der ikke skulle rejses nogen anklage. Men der skulle rettes bebrejdelser, forstår jeg, fra hr. Poul Dams og hans partis side, og det må vel bl. a. være mod tidligere socialdemokratiske ministre. Mit parti mener ikke, at der er anledning til at rette sådanne bebrejdelser mod nogen, og jeg synes, det i hvert fald er vigtigt, at der heldigvis er bred enighed selv med socialistisk folkepartis tilslutning om, at Danmark må beskytte sig i kraft af en efterretningstjeneste.

Men derudover gjorde hr. Poul Dam nogle bemærkninger vedrørende det socialdemokratiske 12 punkts program. Nu har hr. Poul Dam jo mange evner, og sarkasmens nådegave er ham vel givet i vuggegave. Og man har jo lov at sige, at af sine venner skal man høre mange åbenhjertige ting; jeg lagde mærke til, at både den socialdemokratiske formand og den socialdemokratiske ordfører lyttede med meget stor interesse, vel ikke mindst til de elskværdige ord om, at bjerget havde barslet og barslet med en flagermus, for det er dem, der bor i luftkasteller. Jeg er helt sikker på, at havde vi andre dristet os til den slags påstande, skulle hr. Per Hækkerup nok have givet os meget, meget venlige både zoologiske og andre belæring. Nu var han så taktfuld og tilbageholdende, som hr. Per Hækkerup jo også kan være, og fandt ikke anledning til at kommentere, men jeg vil da gerne have lov at understrege, at jeg synes, det er for hård en dom, hr. Poul Dam kommer med på disse områder. Jeg synes, der — som det jo også fremgår af denne debat — er en række af de synspunkter, socialdemokratiet her har fremført, der, ihvorvel de ikke er nye, dog kan være værd at forhandle om og tale